

КАЛУГА Володимир

ЗА ЗАВІСОЮ ІНФОРМАЦІОНАЛІЗМУ: КОНСТРУЮВАННЯ РЕАЛЬНОСТІ «РУКАМИ» ІДЕОЛОГІВ І ПРОПАГАНДИСТІВ

Не все те благо, що таким видається чи намагаються видавати так чи інакше зацікавлені особи. Наче б то очевидне твердження. Але, як свідчить дійсність, лише, так би мовити, теоретично. Така ж таки дійсність свідчить, що світ буквально наповнений недовірою, перевантажений інформаційними посилами, особливо у вигляді різного роду змістовних інформаційних одиниць, умовно кажучи, «продажного» чи нав'язливого характеру. Сучасник, по-суті, тоне і непомітно розчиняється в морі інформації – йдеться насамперед про відомості як один з трьох станів інформації. Отже, образно кажучи, сучасник є бранцем інформаціоналізму.

Поняття «інформаціоналізму», очевидно, є інтегративним, оскільки за його посередництва вчиняються численні спроби передати, так би мовити, загальну атмосферу поточного буття сучасної людини, що віднаходить себе у ситуації інтегрованого поза її бажанням, волею, а часто й усвідомленням громадянина світу, практично примусово залученої до споживання інформації, що надходить з численних інформаційних потоків найчастіше вдавано альтернативних. Відтак інформаціоналізм виявляється такою собі метаідеологією та водночас базовою умовою і обставиною поточного моменту соціального буття людини, а з іншого боку – людства.

Таким чином про інформаціоналізм можна з певною обережністю говорити як про своєрідний новітній тип культури, котрий перебуває на етапі переходу від зародження до утвердження на рівні цивілізованої частини людства, що неодмінно або втягне у своє

культурне середовище решту представників виду Homo Sapiens або винищить «непримиренних». При цьому чи не найсуттєвішою рисою з точки зору сьогодення культури «Інформаціоналізму» стане суттєва трансформація, точніше редукція індивідуальної унікальності до персональної виокремленості. Тобто, все що стосуватиметься індивідуальної унікальності як такого собі приватного ресурсу, котрим особистість ще до недавнього часу за окремих винятків мала право довільно розпоряджатися, зокрема виказуючи на люди або приховуючи його від світла публічності, від якогось моменту стане набутком інформаційних колекторів та накопичувачів, а отже тих, у чиєму розпорядженні ці колектори та накопичувачі перебуватимуть. У даному випадку йдеться про так звану оцифровану персону – усяка соціально значима інформація про представника спільноти буде зібрана і зафіксована як на певному колекторі відповідної інформації, так і на носіях персональної інформації, інтегрованих в тіло індивіда.

Іншою відмітною рисою (культури) інформаціоналізму є перенесення лівової частки соціально значимої інформації (відомостей) на цифрові і електронні носії, що попри наче б то видимі переваги, несе суттєві ризики або й небезпеки для екзистенції – у даному випадку локалізованого унікального буття, що усвідомлює своє існування та перебуває у стані проекту для самого себе. Йдеться про таке: вважається, що значна частина інформації, зокрема понад 85 % міжнародної інформації зосереджено в базах зберігання даних, що належать кільком інформаційним центрам світової ваги і які, по-суті, є своєрідними монополістами інформації. При цьому, якщо мова йде саме про міжнародну інформацію, то остання, будучи сконцентрованою здебільшого в закритих для загального доступу інформаційних потоках, піддається потужному захисту від витоків або несанкціонованого доступу та контролю над проходженням самої інформації. Що ж до інформаційних потоків загалом, то ключові з них також суттєво контролюються, зокрема на предмет, умовно кажучи, резонансності, тобто властивості або підтимувати бажану «картину світу» в масах, або ж, навпаки, її підривати, збурюючи тим самим громадську думку.

Відповідно, як свідчить саме життя, контролю, безумовно, піддається пропаганда тих чи інших ідей, що поширюються і циркулюють на рівні тих чи інших спільнот. Тобто можна з великою долею ймовірності припустити, що існує не публічний серйозний ценз на ідеї, які поширюються в інформаційному просторі як окремих держав, так і світу загалом, а отже і цензор ідей або, по-суті, своєрідний суб'єкт світової політики, який можна умовно назвати світовим урядом. Щоправда, для широкого загалу «красиво» роз'яснюється, що подібний ценз на ідеї встановлюється міжнародними організаціями з метою запобігання пропаганді насилля, расизму, шовінізму, абощо. Однак, перераховані ідеї не тільки «бродять» світом, але й на них «підсідають» або й цілеспрямовано «підсаджують» величезні маси людей насправді. Останнє означає, що цензу в дійсності підлягають абсолютно інші ідеї, зокрема ті, що радикально вступають у конфлікт з домінантною світоглядною парадигмою та, відповідно, є адаптованими до тієї чи іншої культури та/або менталітету низкою стереотипів, особливо, що стосується природи і походження людини, становища людини у космосі, світових процесів і їх джерела та регулятора, доступу до та розподілу ресурсів.

Відтак, згаданий контроль за інформаційними потоками і їх наповненням дозволяє цілеспрямовано формувати зміст міжнародної інформації, зокрема маніпулювати фактами, продукувати нові змісти абощо, тим самим суттєво впливаючи на міжнародну громадську думку, а за її посередництва і громадські настрої, а отже і рухи та процеси. Останнє означає, що оперування інформаційними каналами і їх змістом є дієвим механізмом і засобом провокування різноманітних соціальних потрясінь, зокрема революцій, воєн абощо. Хоча справжня суть конфліктів, як підказує критичне мислення та свідчить досвід, все ж криється не у чиємсь злому намірі, а, щонайменше, у ситуації людини, а, можливо, й самій природі людини.

**Ministry of Education
and Science of Ukraine**

**National University of Life
and Environmental Sciences of
Ukraine**

**Faculty of Humanities
and Pedagogy**

**Uniwersytet
Pomorski
w Słupsku**

**Дипломатична
академія
України**

**University of
Reading**

**NATIONAL UNIVERSITY OF LIFE
AND ENVIRONMENTAL SCIENCES OF UKRAINE
Faculty of Humanities and Pedagogy
Department of Philosophy and International Communication**

**INTERNATIONAL AND INTERCULTURAL COMMUNICATION
IN SHAPING UKRAINE'S IMAGE:
DEVELOPMENT STRATEGIES**

**MATERIALS
OF THE INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE**

May 01, 2025

Kyiv

Міжнародна і міжкультурна комунікація у формуванні іміджу України: стратегії розвитку: зб. матеріалів Міжнародної наук.-практ. конф. Київ, 01 травня, 2025 р. Київ: Міленіум, 2025. 178с.

Збірник укладено за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції «Міжнародна і міжкультурна комунікація у формуванні іміджу України: стратегії розвитку», що її провела кафедра філософії та міжнародної комунікації гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України. Наповнення рубрик синхронізовано з основними напрямками роботи конференції.

Видання розраховано на науковців, викладачів, аспірантів, студентів.

The collection is compiled on materials of the International scientific and practice conference «International and intercultural communication in shaping Ukraine's image: development strategies» a held by the Department of Philosophy and International Communication of the Faculty of Humanities and Pedagogy of the National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine. All the materials are synchronized with the guidelines of the conference.

Forscientists, lecturers, postgraduates, students.

Редакційна колегія:

Шинкарук В.Д., д-р філ. наук, проф. (голова); Балалаєва О. Ю., канд. пед. наук, доц., Вакулик І.І., канд. філ. наук, доц.; Культенко В.П., канд. філос. наук, доц., Лаута О.Д., канд. філос. наук, доц., Савицька І.М., канд. філос. наук, доц., Христюк С.Б., канд. іст. наук, доц.

Схвалено до друку на засіданні вченої ради
гуманітарно-педагогічного факультету, протокол № 9 від 17.04.2025

Тези подано в авторській редакції.

Автори тез відповідають за достовірність викладеного матеріалу,
за правильне цитування джерел, покликання на них і засвідчують відсутність плагіату.

Передруковувати опубліковані в збірнику матеріали
дозволяється тільки за згодою авторів.

© НУБіП України, 2025

© Автори, 2025